

2025-05-15
KN2025/01074**Klimat- och näringslivsdepartementet**Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Uppdrag till Affärsverket svenska kraftnät att utvidga transmissionsnätet i norra Norrbottens län

Regeringens beslut

Regeringen ger Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) i uppdrag att analysera hur myndigheten inom ramen för sina uppgifter kan utvidga transmissionsnätet till att även omfatta norra Norrbottens län.

Svenska kraftnät ska beskriva utvidgningen av transmissionsnätet, en tidplan för genomförandet samt konsekvenser för Svenska kraftnäts finansierings- och investeringsplan.

Svenska kraftnät ska senast den 31 oktober 2025 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Sveriges konkurrenskraft och välfärd bygger på tillgång till fossilfri energi till konkurrenskraftiga priser. För att nå klimatmålen och möjliggöra den gröna omställningen behöver hushåll och näringsliv i hela Sverige ha goda förutsättningar att elektrifiera befintlig verksamhet och att genomföra nya investeringar. Det krävs därför en kraftfull utbyggnad av ny fossilfri elproduktion och en snabb och ändamålsenlig utbyggnad av elnätet. När samhället elektrifieras i allt högre grad ökar även vikten av ett robust och leveranssäkert elsystem som också under kriser och höjd beredskap kan tillgodose totalförsvarets behov av robust och planerbar elförsörjning i hela Sverige.

I Norrbottens och Västerbottens län pågår en elektrifiering av den befintliga gruv- och stålindustrin parallellt med en omfattande nyindustrialisering och

utveckling av ny energiintensiv industri. Möjligheterna med nyindustrialiseringen är stora men med genomförandet följer flera utmaningar, vilket är bakgrunden till den strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län som regeringen fattade beslut om i juni 2024 (KN2024/01434). I strategin bedömer regeringen att utbyggnaden av elproduktion och av elnät måste gå i takt med varandra och med behoven, utifrån industrins snabba omställningsplaner i Norrbottens och Västerbottens län, och att det behöver skapas förutsättningar för att de stora industrisatsningarna i högre utsträckning ska kunna dra nytta av det ur energisynpunkt gynnsamma geografiska läget.

I samband med att strategin beslutades gav regeringen även Svenska kraftnät i uppdrag att, med utgångspunkt i myndighetens nätutvecklingsplan för perioden 2024–2033, lämna förslag till hur el- och vätgasinfrastruktur kan samplaneras i Norrbottens och Västerbottens län (KN2024/01431). I regleringsbrevet för 2024 gav regeringen vidare Svenska kraftnät i uppdrag att synliggöra för elmarknadens aktörer var anslutning bör ske för att bidra till en effektivare utbyggnad av elsystemet. Affärsverket redovisade uppdraget den 21 februari i år (KN2025/00635).

Även om Norrbottens län ur energisynpunkt har ett gynnsamt läge i form av god tillgång till fossilfri elproduktion saknar den norra delen av länet för närvarande ett transmissionsnät. Avsaknaden av transmissionsnät ger i sin tur upphov till oklarheter om förutsättningarna för en ur samhällsekonomiskt perspektiv motiverad utveckling av ny elproduktion, elektrifiering av befintlig industri, nyindustrialisering såväl som en stärkt integration med det svenska och gemensamma nordiska elsystemet. I området finns även goda möjligheter att stärka leveranssäkerheten i regionen genom fortsatt integration med norra Finland och norra Norge, vilket är gynnsamt både ur ett näringspolitiskt perspektiv och för uppbyggnaden av förmågan inom totalförsvaret.

För att skapa likvärdiga och långsiktigt hållbara förutsättningar för samhälle och industri att utvecklas i norra Norrbottens län på samma villkor som i andra delar av Sverige bör infrastruktur i form av ett elnät med hög överföringskapacitet och robusthet byggas i regionen. Regeringen anser därför att det finns skäl att ge Svenska kraftnät i uppdrag att utvidga transmissionsnätet till att även omfatta norra Norrbottens län.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Pär Lydén

Kopia till

Försvarsdepartementet/EMF och ETU

Finansdepartementet/BA, SFÖ och OFA

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/TP